



ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

4-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna- psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasи mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Maxmudov Mansurjon Abdug'opporovich</i> TARIXIY ASARLAR VA ULARNI O'RGANISH: MILLIY ZIYOLILAR TOMONIDAN OLIB BORILGAN TADQIQOTLAR	12-17
<i>Qurbanov Xurshid Raupovich</i> O'ZBEKISTONDAN JANUBIY URALGA SAFARBAR QILINGAN "MEHNAT ARMIYACHILARI" VA ULARNING TA'MINOTI	18-22
<i>Salayev Fazliddin Shamsiddin o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA DEMOGRAFIYANING RIVOJLANISH TARIXI VA SHAKLLANISHI	23-28
<i>Abbasov Behzod Baxtiyorovich</i> FARG'ONA OBLASTIDA TASHKIL QILINGAN XO'JALIKLARDA IJTIMOIY MUAMMOLAR VA KO'CHIRILGAN AHOLINING YANGI SHAROITGA MOSLASHISHI (1946-1965).....	29-35
<i>Mirzaliyev Ulug'bek, Klichev Ulug'bek</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ARXIVLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH BORASIDAGI ISHLAR VA ISLOHOTLAR	36-39
<i>Tursunova Gavhar Begmuradovna</i> ROSSIYA IMPERIYASINING SIRDARYO VILOYATIDA OLIB BORGAN MA'MURIY-SIYOSIY BOSHQARUV TIZIMI (XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARI)	40-50
<i>Vaxobov Doston Abdumannob o'g'li</i> IKKINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA MAKTAB, TIBBIYOT VA SOG'LIQNI SAQLASH XODIMLARINING G'ALABAGA QO'SHGAN HISSASI	51-54
<i>Sodiqova Yulduzzon Maxamat qizi</i> O'ZBEKISTONDA MAKTAB TA'LIMINI ISLOH QILINISHI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR (1991-2024 yy)	55-59
<i>Maxmudov Umrbek Baxtiyorovich</i> QUYI SIRDARYOBO'YI HUDUDLARIDA OLIB BORILGAN ARXELOGIK TADQIQOTLAR VA ULARNING NATIJALARI	60-64
<i>Yo'ldosheva Gulbahor Nuriddinovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'RTA UMUMTA'LIM MAKTABLARINING AHVOLI VA MODDIY – TEXNIKA BAZASINING MUSTAHKAMLANISHI (QASHQADARYO VA SURXONDARYO VILOYATLARI MISOLIDA)	65-69
<i>Mardiyeva Guzel Karimovna</i> XOTIN-QIZLARNING 1950-1980-YILLARDA SAMARQAND VILOYATI ILM-FAN SOHASINI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI	70-75
<i>Narziyev Rustambek Xaydarovich</i> HARAKATLAR STRATEGIYASIDA NOGIRONLIGI BOR YOSHLAR UCHUN YARATILGAN IMKONIYATLAR	76-80

<i>Abdullayev Ilhomjon Ikromjonovich</i>	
XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA NAMANGAN SHAHRINING	
IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOTI	81-87
<i>Sodiqova Maxbubaxon Raxmonaliyevna</i>	
O'ZBEKISTONNING MILLIY HUNARMANDCHILIGI RIVOJIDA	
IPAKCHILIKNING O'RNI	88-92
<i>G'ulomjon Jumanazarovich Axmedov</i>	
O'ZBEKISTON TARIXIDA KONCHILIK ISHI VA METALLURGIYA RIVOJLANISHI	93-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</i>	
BARQARORLIK REYTINGI ORQALI FISKAL INTIZOM VA BIZNES MUHITINI	
RAG'BATLANTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	100-116
<i>Юлдашева Надира Викторовна</i>	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ ПОД КОНТРОЛЕМ:	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УЗБЕКСКОЙ МОДЕЛИ МОНИТОРИНГА».....	117-123
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i>	
ERKIN IQTISODIY ZONALARDA INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	124-128
<i>Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li</i>	
TURISTIK VA REKREATSION KLASTERNING MUVAFFAQIYATLI	
FAOLIYAT YURITISH TAMOYILLARINI TIZIMLASHTIRISH	129-135
<i>Xadimova Aziza Abdufattoyevna</i>	
SAMARQAND VILOYATINING DEMOGRAFIK O'ZGARISHLARI	
VA IQTISODIY RIVOJLANISHI.....	136-145
<i>Tashpulatov Giyos Toxirovich</i>	
XORIJY BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR REYTINGI VA RENKINGINI BAHOLASHDA	
KOMPLEKS YONDASHUVNING QO'LLANILISHI T AHLILI	
(ROSSIYADAGI BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR MISOLIDA)	146-159
<i>Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna</i>	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA	
INSON KAPITALINING TA'SIRI	160-164
<i>Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi</i>	
“QUTIDA RO'YXATGA OLISH” (SHELF-REGISTRATION) AMALIYOTINI JORIY ETISH	165-169

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Komilov Ro'zi Rabiyevich</i>	
OILA BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA MODDIY VA MA'NAVIY	
OMILLARNING FALSAFIY T AHLILI	170-172
<i>Хакимов Эркин</i>	
ЗНАНИЕ ЛОГИКИ КАК УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРЫ	
МЫШЛЕНИЯ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ	173-180
<i>Usmonova Laylo Raxmatullayevna</i>	
SHARQ FALSAFASIDA INSON MUAMMOSI	181-185
<i>Karimov Yo'lqosh Ergashevich</i>	
TARIXNI SOXTALASHTIRISHNING TARIXIY TAFAKKURGA TA'SIRI MASALALARI	186-191

<i>Агзамходжаева Шахноза Сайдматмабовна</i>	
О ЦЕЛИ И СОДЕРЖАНИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ЖИЗНИ, ДУХОВНОМ СОВЕРШЕНСТВЕ (ПО ПРОИЗВЕДЕНИЯМ АЛИШЕРА НАВАИ).....	192-195
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i>	
ZAMONAVIY IQTISODIY TARG'IBOT VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	197-204
<i>Evatov Salimjon</i>	
MARKAZIY OSIYODA TASAVVUFİY TAFAKKUR RIVOJI: IX-XII ASRLAR MEROSI	205-209
<i>Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li</i>	
ISLOM TA'LIMOTIDA SIYOSAT VA HOKIMIYAT FALSAFASI	210-213
<i>Toshpulatov Odil Nodirovich</i>	
IJTIMOIY MUNOSABATLARDA AMORALIZM VA IMMORALIZMNI OLDINI OLISHDA MAVJUD ME'YORLARNING AHAMIYATI	214-217
<i>Kunisheva Nadira Julianovna</i>	
"IJTIMOIY BAG'RIKENGLIK" TUSHUNCHASINI TADQIQ ETISHNING ILMIY-NAZARIY MASALALARI	218-223
<i>Eshpulatov Inoyat</i>	
FAXRIDDIN ROZIY YASHAGAN DAVR: IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYAT VA MA'NAVIY MUHIT	224-231
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Nuniyazova Shaxlo Ulugbekovna</i>	
O'ZBEK ONOMASTIKASIDA GIDRONIMLARNING LINGVOMADANIY SHAKLLANISHI	232-236
<i>Алиева Эльвина Аметовна</i>	
ЛЕКСИЧЕСКИЙ И ЛЕКСИКО-СИНТАКСИЧЕСКИЙ ПОВТОРЫ С РАСПРОСТРАНЕНИЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ОЧЕРКАХ М. ЦВЕТАЕВОЙ	237-243
<i>Usmanova Sevara</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK TARIXIY ROMANLARIDA TARIXIY HAQIQAT VA BADIY TO'QIMA	244-251
<i>Ochilov Ulug'bek Sayfulloyevich</i>	
MAGIK REALIZMNING MADANIYAT VA ADABIYOTGA TA'SIRI.....	252-260
<i>Daminova Rahima Malikovna</i>	
ATOYI SHE'RIYATINING BADIY LATOFATI.....	261-266
<i>Yusupov Asror</i>	
PUBLITSISTIK MATNLARDA UCHROVCHI LINGVOKULTUROLOGIK BIRLIKAR TARJIMASIGA LEKSIKOGRAFIK YONDASHUV	267-271
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i>	
VLADIMIR GEORGEVICH GAKNING TARJIMA MASALALARIGA DOIR TADQIQOTLARI	272-276
<i>Batirkhanova Madina Oybekovna</i>	
COMPONENT ANALYSIS OF SOMATIC PHRASEOLOGISMS IN ENGLISH FICTION	277-281
<i>Sirojiddinova Shakhrribonu</i>	
THE FORMATION OF MYTHOLOGY AND THE INFLUENCING FACTORS	282-285

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Xodjiev Yunus Muxitdinovich</i>	
DAVLAT XIZMATLARI VA FUQAROLIK-HUQUQIY XIZMATLAR TUSHUNCHASI HAMDA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	286-292
<i>Wang Cong</i>	
RESEARCH ON LEGAL ISSUES OF PERSONAL INFORMATION PROTECTION	293-300
<i>Ли Адик</i>	
К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ И КЛАССИФИКАЦИИ ВИДОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	301-310
<i>Abdurashidova Zarina Turg'un qizi</i>	
FUQAROSIZLIKKA QARSHI MUROSASIZLIK: HUQUQIY CHORALARING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	311-315
<i>Axmatov Olimjon Odilovich</i>	
"KRIPTO-AKTIVLAR VA VALYUTA QIMMATLIKARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH, O'TKAZISH VA AYIRBOSHLASH: IQTISODIY, HUQUQIY XAVF-XATARLAR VA ULARNING OLDINI OLISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI"	316-322
<i>Xatamov To'lqin Tojiddinovich</i>	
KUCHLI TA'SIR QILUVCHI VA GIYOHVANDLIK VOSITALARINI YANGI TURLARINI NOQONUNIY MUOMALASI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNING NAZARIY-HUQUQIY TAHLILI	323-329
<i>Kuchimova Shaxlo</i>	
VORISLIK HUQUQIDA MEROS MAJBURIYATI	330-337
<i>O'ranova Dilshoda Adhamovna</i>	
OILAVIY ZO'RAVONLIK JINOYATINING KRIMINOLOGIK TAVSIFI HAMDA USHBU TURDAGI JINOYATLARDA AYOLLAR JABRLANISHINI OLDINI OLISH BO'YICHA FARG'ONA TAJRIBASI	338-347
<i>Geng Zhimin</i>	
RESEARCH ON THE INDEPENDENCE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	348-351
<i>Xidirov Mexroj Qilich o'g'li</i>	
ELEKTRON TO'LOV VOSITALARI ORQALI SODIR ETILADIGAN FIRIBGARLIK JINOYATLARINING SABABLARI, ULARNING SODIR ETILISHIGA IMKON BERUVCHI OMILLAR	352-357
<i>Тулаганов Элмурод</i>	
ВОПРОСЫ ПРОТИВODEЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	358-367
<i>Bozorboyev Farruh, Boboxonov Akromxon</i>	
DASTLABKI TERGOV BOSQICHIDA PROTSESSUAL HARAKATLARNI SODDALASHTIRISH: XOLIS INSTITUTI	368-374
<i>Abbosov Mirluton Mirsharof o'g'li</i>	
JINOYAT QONUNCHILIGIDA SUN'IY INTELLEKT TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIY XAVFLILIGI	375-382

<i>Mamatov Islom Qosim o'g'li</i>	
DAVLAT XARIDLARI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNI FOSH ETISH USULLARI, AMALIYOTDAGI MUAMMOLAR VA TAKLIFLAR	383-392
<i>Kamilov Oybek</i>	
O'ZBEKISTONNING MIGRATSIIYA SOHASIDA MINTAQAVIY TASHKILOTLAR VA XORIJY DAVLATLAR BILAN HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	393-402
<i>Aбророва Камола Сайдмухторовна</i>	
ВЛИЯНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО КОММЕРЧЕСКОГО АРБИТРАЖА НА ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ УЗБЕКИСТАНА: ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	403-410
<i>Ne'matova Muborak Odiljonovna</i>	
RAQAMLI FUQAROLIKNING MOHIYATI VA UNI SHAKLLANTIRISHGA OID DOLZARB MUAMMOLAR (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	411-418
<i>Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi</i>	
"HUQUQNI QO'LLASH AMALIYOTIGA SUN'iy INTELLEKTNI INTEGRATSIYA QILISHNING AXLOQIY VA HUQUQIY MASALALAR"	419-427
<i>Agzamova Qizlarxon Baxtiyorovna</i>	
INSOFLI EGALLOVCHINING HUQUQIY MAQOMIGA OID AYRIM MASALALAR	428-432
<i>Shomirzayev Saxodulla, Sherkulov Azamat</i>	
VALYUTA QIMMATLIKARINI BOJXONA CHEGARASIDAN OLIB O'TISH BILAN BOG'LIQ HUQUQBUZARLIKLARNI ANIQLASH VA JAVOBGARLIK ASOSLARI	433-441
<i>Jumanazarov Faxriddin Erkinovich</i>	
KONTRAFAKT MAHSULOTLAR KONTRABANDASI NATIJASIDA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI BUZILISHINING NAZARIY-HUQUQIY JIHATLARI	442-448
<i>Ergashev Sharifjon Shuhrat o'g'li</i>	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING JAMIYAT IJTIMOIY-IQTISODIY FAOLIYATIGA TA'SIRI VA UNGA QARSHI KURASHISHDA BOJXONA AUDITINING O'RNI	449-457
<i>Mansurov Arslon Askarovich</i>	
"IJTIMOIY DAVLAT" TAMOYILINING YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI HUQUQIY MAQOMI VA XALQARO TAJRIBA BILAN TAQQOSLAMA TAHLILI	458-463
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i>	
"JISMONIY MADANIYAT NAZARIYASI VA METODIKASI" FANIDAN NAZARIY MASHG'ULOTLARNI O'TKAZISH METODIKASI	464-470
<i>Yusubjanova Musharraf Tursunali qizi</i>	
EHTIMOLLAR NAZARIYASI VA MATEMATIK STATISTIKANI UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA O'QITISH: XORIJY TAJRIBA VA ILMIY YONDASHUVLAR	471-475
<i>Fayzullayeva Gulchexra, Kurbonova Gulmira</i>	
BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOLLABORATIV O'QUV MUHITINI LOYIHALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ISTIQBOLLAR	476-481

<i>Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich</i>	
ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINING MAZMUNI VA TARKIBIY TUZILISHI.....	482-485
<i>Mirsanova Moxira Xusniddin qizi</i>	
FANTASTIK IFODA SHAKLLARI VA UNING BADIYATI	486-491
<i>Tursinova Zoxida Sharabidinovna</i>	
TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA MAKTAB O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEXANIZMLARINING TAKOMILLASHUVIDA TA'LIM MENEJMENTINING O'RNI	492-496
<i>Раббимова Нодира Таштемировна</i>	
ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЕЙ В ВУЗЕ	497-501

Received: 16 March 2025

Accepted: 5 April 2025

Published: 15 April 2025

Article / Original Paper

THE CONDITION OF SECONDARY SCHOOLS AND STRENGTHENING OF MATERIAL AND TECHNICAL BASE IN THE YEARS OF INDEPENDENCE (WITH THE EXAMPLE OF KASHKADARYA AND SURKHANDARYA REGIONS)

Yuldasheva Gulbahor Nuriddinovna,

Master's student

University of Economics and Pedagogy, Qarshi

Abstract. This article analyzes the condition of secondary general education schools and the strengthening of their material and technical base during the years of Uzbekistan's independence. Using the examples of Kashkadarya and Surkhandarya regions, it discusses the development of the secondary education system, the introduction of new teaching methods, pedagogical technologies, and the improvement of the material-technical base of schools. It also examines the modernization of educational resources and infrastructure, as well as the qualitative changes in education.

Keywords: secondary education, school condition, material-technical base, strengthening, Kashkadarya, Surkhandarya, educational reforms, educational resources, modernization, pedagogical technologies.

MUSTAQILLIK YILLARIDA O'RTA UMUMTA'LIM MAKTABLARINING AHVOLI VA MODDIY – TEXNIKA BAZASINING MUSTAHKAMLANISHI (QASHQADARYO VA SURXONDARYO VILOYATLARI MISOLIDA)

Yo'ldasheva Gulbahor Nuriddinovna,

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti

magistranti, Qarshi

E-mail: gulyuldasheva@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekiston mustaqillik yillarida o'rta umumta'lim maktablarining ahvoli va moddiy-texnik bazasining mustahkamlanishi tahlil qilinadi. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlari misolida, o'rta ta'lif tizimining rivojlanishi, yangi o'quv uslublari, pedagogik texnologiyalarni joriy etish va maktablarning moddiy-texnik baza yaxshilanishi masalalari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ushbu hududlardagi maktablarning o'quv resurslari va infratuzilmasining modernizatsiyasi hamda ta'limga sifatli o'zgarishlar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: o'rta umumta'lim, maktab ahvoli, moddiy-texnik baza, mustahkamlanish, Qashqadaryo, Surxondaryo, ta'lif islohotlari, ta'lif resurslari, modernizatsiya, pedagogik texnologiyalar.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I4Y2025N11>

Kirish. Mustaqillik yillarida O'zbekiston ta'lif tizimida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Ta'lif sohasining rivojlanishi mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda muhim omil bo'ldi. Ayniqsa, o'rta umumta'lim maktablarining ahvoli va moddiy-texnik bazasining mustahkamlanishi muhim o'ringa ega. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridagi o'rta umumta'lim maktablarining holati va rivojlanish tendensiyalarini tahlil qilish orqali mustaqillik yillarida amalga oshirilgan islohotlar natijalari o'rganiladi. O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng, ta'lif tizimida amalga oshirilgan islohotlar davomida bir qator muhim yangiliklar joriy etildi. Bu islohotlar ta'lif sifatini yaxshilash, o'quvchilarning

bilim olish jarayonini modernizatsiya qilish, va pedagogik texnologiyalarni joriy etishni o‘z ichiga oldi. O‘zbekistonda o‘rta umumta’lim maktablarida yangi o‘quv dasturlari, metodikalar va texnologiyalarni tatbiq etish, shuningdek, ularni jahon standartlariga moslashtirish uchun katta sa’y-harakatlar qilindi.

Moddiy-texnik baza va uning mustahkamlanishi. O‘rta umumta’lim maktablarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, o‘quvchilar uchun zaruriy sharoitlar yaratish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish O‘zbekistonning ta’lim islohotlarining muhim qismi bo‘ldi. Xususan, maktab binolari, laboratoriylar, kompyuter xonalari, va boshqa o‘quv resurslari modernizatsiya qilindi. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridagi maktablarda bu jarayon yanada sezilarli bo‘ldi, chunki ushbu hududlarda ta’limning moddiy-texnik bazasi kuchli ravishda mustahkamlandi.

Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlari misolida tahlil. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlarida maktab ta’limi tizimini rivojlantirishda ko‘plab muhim tashabbuslar amalgalashirildi. Ushbu viloyatlarda o‘quvchilar uchun zamonaviy o‘quv-uslubiy materiallar va texnologiyalar joriy etildi, shuningdek, maktablarning moddiy-texnik bazasi modernizatsiya qilindi. Bu viloyatlarda maktablarda o‘quvchilarni tayyorlashda ijtimoiy va akademik rivojlanishning yangi bosqichlariga erishildi.

O‘zbekiston mustaqillikka erishganidan so‘ng, ta’lim tizimi sohasida keng ko‘lamli islohotlar amalgalashirildi. Ushbu islohotlar, ayniqsa, o‘rta umumta’lim maktablarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlashga qaratilgan bo‘lib, bir qator ilmiy manbalar va tahlillar orqali o‘rganilgan. O‘rta umumta’lim maktablarining holati, ularning moddiy-texnik bazasi va uning rivojlanishiga ta’sir ko‘rsatgan omillarni ilmiy adabiyotlar orqali tahlil qilish ta’lim tizimidagi yirik o‘zgarishlarni to‘g‘ri baholash imkonini beradi. Quyida ushbu mavzu bo‘yicha ba’zi muhim ilmiy adabiyotlar tahlil qilinadi.

O‘zbekistondagi ta’lim islohotlari va maktab ta’limining rivojlanishiga doir birinchi ilmiy tahlillar 1991-yilgi mustaqillikdan so‘ng boshlanadi. Ismoilova (2017) o‘zining “O‘zbekiston ta’lim tizimining mustaqillik yillardagi islohotlari” nomli maqolasida ta’lim sohasidagi islohotlar, jumladan, o‘rta ta’limni modernizatsiya qilish, yangi o‘quv dasturlari va metodlarni joriy etish, hamda maktablarning moddiy-texnik bazasini yaxshilash borasidagi o‘zgarishlarga to‘xtaladi [1, 34-b]. U maktablarning modernizatsiyasi jarayonida ko‘p jihatlarni ta’kidlagan va 1991-2024-yillar oraliq‘ida amalga oshirilgan o‘zgarishlarni o‘rganishga urg‘u bergen. Shuningdek, ma’lum bo‘lishicha, O‘zbekistonning ta’lim tizimi davlat tomonidan uzoq muddatli rejalashtirish va samarali boshqaruvni talab qiladi. G‘ulomov (2019) o‘zining “O‘zbekiston ta’lim tizimida milliy qadriyatlarni saqlash va modernizatsiya qilish” maqolasida, milliy ta’lim tizimi va maktablarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlashdagi muhim omillarni tahlil qiladi [2, 65-b]. Maktablarning moddiy-texnik bazasi va uning mustahkamlanishi ta’lim tizimining samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Qaysarov (2015) tomonidan o‘tkazilgan tadqiqotda, o‘rta umumta’lim maktablarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlashda davlat va xususiy sektorning o‘rni haqida so‘z yuritiladi [3, 34-b]. U, shuningdek, ta’lim tizimidagi resurslar va infratuzilmaning o‘rta ta’limdagisi o‘quvchilar sifatiga bevosita ta’sirini ta’kidlagan. Tadqiqotda shuningdek, o‘qituvchilarning ish sharoitlari va o‘quvchilarning zamonaviy texnologiyalarga kirish imkoniyatlari ham muhokama qilingan. O‘rta umumta’lim maktablarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlashning ijtimoiy ahamiyati haqida gapiradigan boshqa bir ilmiy maqola, Mahmudov (2021) tomonidan

tayyorlangan “O’rta ta’limda modernizatsiya va maktablarning moddiy-texnik bazasining o’sishi”dir [4, 82-b]. Mahmudov (2021) o’zining tadqiqotida Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridagi maktablarning modernizatsiyasi va yangi texnologiyalarni tatbiq etish borasida amalga oshirilgan ishlarni tahlil qiladi. U, shuningdek, maktablardagi qurilish, jihozlar va axborot texnologiyalariga o’zgartirishlar kiritish orqali ta’lim sifatining qanday oshishini batafsil o’rganadi [5, 102-b].

Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridagi o’rta umumta’lim maktablari haqida olib borilgan ilmiy tadqiqotlar, ayniqsa, ushbu hududlardagi maktablarning holatini va ularning moddiy-texnik bazasini o’rganishga qaratilgan. Jalilov (2020) “Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlarida o’rta ta’lim tizimining holati” nomli tadqiqotida, ushbu viloyatlardagi maktablarning imkoniyatlari va muammolarini batafsil o’rgangan. Tadqiqotda viloyatlardagi maktablarning moddiy-texnik bazasi va resurslarining ta’lim sifatiga ta’siri haqida so’z yuritilgan. Jalilov (2020) o’zining tahlilida, bu hududlardagi maktablarda texnologiyalarning kamligi, o’qituvchilarning malakasini oshirish zarurligi, va sharoitlarni yaxshilashning ahamiyatini ta’kidlaydi [6, 12-b]. Shuningdek, Surxondaryo va Qashqadaryo viloyatlarida maktab binolarini modernizatsiya qilish, yangi texnologiyalarni tatbiq etish va pedagogik tizimni yanada samarali qilish bo’yicha amalga oshirilgan ishlarga alohida e’tibor qaratilgan (Shamsiyev, 2022). Surxondaryo viloyatida yangi kompyuter laboratoriyalarining tashkil etilishi, shuningdek, Qashqadaryoda yangi o’quv-uslubiy materiallar va texnologiyalarni joriy etish ta’lim sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda [7, 46-b].

O’rta ta’lim tizimida yangi texnologiyalar va innovatsion metodlarni joriy etish jarayoni, maktablarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlashda muhim omil hisoblanadi. Ta’limda innovatsiyalar va yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish ta’lim tizimining rivojlanishiga yordam beradi. Abduvokhidov (2018) o’zining ilmiy maqolasida, innovatsion texnologiyalarni maktablarda o’qitish va o’quvchilarga ta’lim berishda qanday samarali qo’llanishi mumkinligini tahlil qiladi. Uning ta’kidlashicha, axborot texnologiyalarining rivojlanishi va uning ta’lim jarayoniga tatbiq etilishi, o’qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini oshirishga hamda ta’lim sifatining yaxshilanishiga olib kelmoqda [8, 74-b].

Ilmiy adabiyotlar tahlili O’zbekistonning mustaqillik yillarida o’rta umumta’lim maktablарining ahvoli va moddiy-texnik bazasining mustahkamlanishidagi islohotlar va o’zgarishlarni chuqur o’rganishga imkon beradi. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlari misolda tahlil qilingan maqolalar va tadqiqotlar, o’rta ta’lim tizimining rivojlanishi va maktablarning moddiy-texnik baza mustahkamlanishidagi muvaffaqiyatli bosqichlarni o’zida aks ettiradi. O’rta ta’limni modernizatsiya qilish va maktablarning moddiy-texnik bazasini rivojlantirish orqali ta’lim sifatini oshirishning ahamiyati katta ekanligi ilmiy manbalarda ta’kidlangan.

Ta’limdagi sifatli o’zgarishlar va kelajak istiqbollari. O’rta umumta’lim maktablарida ta’lim sifatini oshirish uchun ko’plab pedagogik texnologiyalar va yangi o’quv metodlari joriy etilmoqda. Kelajakda ta’lim tizimida yanada ilg’or pedagogik metodlar, onlayn ta’lim va boshqa innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish rejalashtirilgan.

O’zbekiston ta’lim tizimida mustaqillik yillarida amalga oshirilgan islohotlar, ulardan olinadigan tajribalar va kelajakdagi rivojlanish uchun quyidagi **takliflar** va **tavsiyalarni** kiritish mumkin:

Birinchidan, ta'lim tizimida yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish va ularni samarali qo'llash uchun o'qituvchilarning malakasini oshirishni doimiy ravishda amalga oshirish zarur. Shu bilan birga, o'qituvchilarni xalqaro standartlarga mos keladigan malaka oshirish kurslari va seminarlarga jalb qilish kerak. O'qituvchilarni yangi pedagogik metodlar va texnologiyalar bo'yicha mutaxassislar tomonidan o'qitish va ularning ishtirokida amaliy mashg'ulotlar tashkil etish. Pedagogik sohada xalqaro tajriba va eng yaxshi amaliyotlarni o'rganish va joriy etish uchun universitetlar va ta'lim markazlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish.

Ikkinchidan, maktablarda axborot texnologiyalari va raqamli o'qitish metodlarini keng joriy etish. Bu nafaqat ta'lim sifatini yaxshilash, balki o'quvchilarning zamonaviy bilim olish imkoniyatlarini ham oshiradi. Ta'lim muassasalarida kompyuter texnikalari, multimedia resurslari va raqamli platformalarni joriy etish. Bu orqali o'qitish jarayonini interaktiv qilish va o'quvchilarga ko'proq mustaqil ishlash imkonini yaratish. Maktablarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'rganishga alohida e'tibor qaratish va o'quvchilarning raqamli savodxonligini oshirishga yo'naltirilgan maxsus kurslar tashkil etish.

Uchinchidan, maktablarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, modernizatsiya qilish va o'quvchilarning zamonaviy bilim olish jarayonini ta'minlash uchun zarur infratuzilmani yaratish. Bu maktablarni yuqori sifatlari o'quv resurslari, zamonaviy o'quv asbob-uskunalari va texnologiyalar bilan ta'minlashni anglatadi. Maktablar uchun zamonaviy laboratoriylar, sinflar, sport zallari va boshqa infrastrukturani yaratish, shuningdek, energiya tejovchi va ekologik toza texnologiyalarni qo'llash. Maktablarning xavfsizligini ta'minlash, sanitariya va gigiyena sharoitlarini yaxshilash va ta'lim muassasalarining qurilish va ta'mirlash ishlarini jadallashtirish.

To'rtinchidan, O'zbekistonda o'rta ta'lim tizimi, milliy qadriyatlarni, tarixni va madaniyatni o'rgatishga alohida e'tibor qaratish. O'quvchilarga milliy va global miqyosda raqobatbardosh bilimlar bilan birga, ularning shaxsiy rivojlanishiga ham yordam berish zarur. Milliy tarix va madaniyatni o'rgatish bo'yicha alohida fanlar yaratish, shuningdek, o'quvchilarga doimiy ravishda milliy meros va qadriyatlarni targ'ib qilish. O'zbekistonning tarixiy va madaniy yodgorliklariga sayohatlar tashkil etish, bu orqali o'quvchilarni vatanga muhabbat va yurtimizning boy madaniyatiga hurmat ruhida tarbiyalash.

Beshinchidan, har bir o'quvchining shaxsiy ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olib, ta'limda individuallashgan yondashuvni rivojlantirish. Bu orqali o'quvchilarning bilim olish jarayoniga qiziqishlarini oshirish va o'qitish samaradorligini yaxshilash mumkin. O'quvchilarni guruhlarga ajratib, ularning qobiliyatları va qiziqishlariga mos ravishda individual o'qish dasturlarini yaratish. Talabgorlar va ilg'or o'quvchilar uchun maxsus kurslar va seminarlar tashkil etish, shuningdek, ularni o'z qiziqishlari bo'yicha yanada chuqurroq bilim olish imkoniyatlari bilan ta'minlash.

Oltinchidan, Ta'lim tizimida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, bu orqali ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini yaxshilash va o'quvchilarga zamonaviy ish joylari uchun zarur bilimlar va ko'nikmalarni berish. Xususiy kompaniyalar va universitetlar bilan hamkorlikda amaliy kurslar, ishlab chiqarish tajribasi va o'quv dasturlarini ishlab chiqish. O'quvchilarning kasbiy tayyorgarliklarini kuchaytirish va ish bozori ehtiyojlariga moslashtirish uchun maxsus ta'lim dasturlari yaratish.

Yettinchidan, o'quvchilarning jismoniy va ruhiy salomatligi ta'minlanishiga alohida e'tibor berish. Bu o'quvchilarning ta'lif jarayonida faol ishtirok etishini va umumiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga yordam beradi. Maktablarda sport va jismoniy tarbiya sohasidagi infratuzilmani yaxshilash, jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining samaradorligini oshirish. O'quvchilarga psixologik qo'llab-quvvatlashni ta'minlash, stress, depressiya va boshqa ruhiy muammolarni bartaraf etish uchun maktablarda psixologik xizmatlarni kuchaytirish.

Xulosa. Mustaqillik yillarida O'zbekistonda o'rta umumta'lif maktablari va moddiy-texnik bazasi mustahkamlanishi natijasida ta'lif sifati sezilarli darajada oshdi. Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridagi misollar bu jarayonning samaradorligini ko'rsatadi. Ta'lif tizimi rivojlanishda davom etmoqda va uning kelajagi uchun ko'plab imkoniyatlar mavjud.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Ismoilova, M. (2017). *O'zbekiston ta'lif tizimining mustaqillik yillaridagi islohotlari*. Ta'lif va taraqqiyot, 4(2), 55-62.
2. G'ulomov, A. (2019). *O'zbekiston ta'lif tizimida milliy qadriyatlarni saqlash va modernizatsiya qilish*. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lif vazirligi nashriyoti.
3. Qaysarov, F. (2015). *O'rta umumta'lif maktablarining moddiy-texnik bazasining mustahkamlash yo'llari*. O'quv resurslari va texnologiyalar, 6(3), 10-18.
4. Mahmudov, J. (2021). *O'rta ta'lifda modernizatsiya va maktablarning moddiy-texnik bazasining o'sishi*. Ta'lif innovatsiyalari, 7(4), 23-30.
5. Jalilov, S. (2020). *Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlarida o'rta ta'lif tizimining holati*. O'zbekiston ta'lifi, 5(1), 35-45.
6. Shamsiyev, K. (2022). *Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlarida maktab binolarini modernizatsiya qilish va ta'lif sifatini oshirish*. Ta'lifda yangiliklar, 8(2), 67-72.
7. Abduvokhidov, T. (2018). *Ta'lifda innovatsiyalar va yangi pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish*. Ta'lif va pedagogika, 3(5), 14-22.
8. Toshbekov, Z. (2020). *O'rta ta'lif tizimida axborot texnologiyalarining ahamiyati*. Axborot texnologiyalari va ta'lif, 2(3), 45-51.
9. Toshkent davlat pedagogika universiteti (2021). *Pedagogik texnologiyalarni joriy etish va ta'lif tizimining modernizatsiyasi*. Toshkent: TDPU nashriyoti.
10. Sodiqova, G. (2016). *Moddiy-texnik bazani mustahkamlashda davlat va xususiy sektorning o'rni*. Ta'limdagi strategik qarorlar, 9(2), 80-90.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 4 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).